

Lijst met publicaties Ruud A. Koole

(tot en met 2019 - meest recente bovenaan)

2019 boeken/bundels/special issues

- a. ['Het is de schuld van de partij!' Politieke partijen in een onvolmaakte democratie.](#) Rede uitgesproken door Prof.dr. Ruud A. Koole ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar Politicologie, in het bijzonder de Nederlandse Politiek en haar institutionele ontwikkeling aan de Universiteit Leiden op vrijdag 13 december 2019. Leiden, 2019.

artikelen/hoofdstukken

- b. ['Is een 'akkoorden-democratie' wel een echte democratie?'](#), in: *RegelMaat*, 34(2), 2019, pp. 95-111.
- c. ['Bicameralisme bij electorale instabiliteit. De actualiteit van het terugzendrecht'](#), in: *Scripta Manent, Liber Amicorum aangeboden aan Ankie Broekers-Knol*, Den Haag, 2019, pp. 27-39.
- d. ['Maak de gemeentepolitiek Wibaut-proof'](#), in: *Socialisme & Democratie*, jrg. 76, nr. 6, december 2019, pp. 56-69. [licht gewijzigde tekst van de 18e Wibaut-lezing *De oppermacht van den Raad? Checks and balances in het Huis van Thorbecke*, uitgesproken op zaterdag 9 november 2019 tijdens het Festival van het Binnenlands Bestuur te Amsterdam].

columns

- e. 'Vertrek premier: nieuwe verkiezingen?' *Staatscourant*, 26 februari, p. 6
- f. 'De urgentie van het terugzendrecht', *Staatscourant* 28 mei, p. 6
- g. ['Onderhoud de instituties van de democratische rechtsstaat'](#), in *Socialisme & Democratie*, jrg. 76, nr. 5, p. 4.

2018 boeken/bundels/special issues

- a. ['Lage drempels, hoge dijken. Democratie en rechtsstaat in balans.](#) Eindrapport van de Staatscommissie Parlementair Stelsel. Amsterdam, Boom, 384 pp. [als lid Staatscommissie]

artikelen/hoofdstukken

- b. ['Gouvernementalisering. De veranderende verhouding tussen regering en parlement in Nederland'](#), in: *Tijdschrift voor Constitutioneel Recht*, jrg. 9, oktober, pp. 317- 341.
- c. 'De partijorganisatie in "de eeuw van de massa"', in: Rudy Andeweg en Monique Leijenaar (red.), *Alle stemmen tellen! Een eeuw algemeen kiesrecht*. Amsterdam, Amsterdam University Press, pp. 93-115.
- d. ['Tussen vrees en hoop: de schitterende toekomst van de sociaal-democratie'](#), in: *Socialisme & Democratie*, 75 (1), pp. 16-28.
- e. 'Rudy B. Andeweg en de studie van gedrag binnen politieke instituties'. Inleiding in: Rudy B. Andeweg, *Werk in uitvoering. Beschouwingen over het functioneren van de democratie*. Houten, Het Spectrum, 2018, pp. 9-20 [met Joop van Holsteyn en Galen Irwin].
- f. 'Meebewegende stabiliteit. Organisatie en aanhang van der SGP', in: Hans Vollaard en Gerrit Voerman (red.), *Mannen van Gods Woord. De Staatkundig Gereformeerde Partij 1918-2018*. Hilversum, Verloren, pp. 119-148 [met Joop van Holsteyn en Josje den Ridder].
- g. 'Evaluatierapport Wfpp: nuttige heroverweging die vragen oproept', ejournal *De Hofvijver*, Jaargang 8, nummer 83, 26 februari.

columns

- h. 'De "vrije kwestie" en het dualisme', in : *Staatscourant* 27 februari, p. 6.
- i. 'Parlementaire democratie of tafel-democratie?', in : *Staatscourant* 29 mei, p. 6.
- j. 'Rutte en Ostrogorski', in : *Staatscourant* 18 september, p. 6.
- k. 'Het handhaven van wetten : altijd voluit?', in : *Staatscourant* 4 december, p. 6.
- l. 'Etnische ontzuiling', in: *Socialisme & Democratie* 75 (2), p. 4.
- m. 'De Deco, de Eerste Kamer en het regeerakkoord', in: *Socialisme & Democratie* 75 (6), p. 4.

2017 artikelen/hoofdstukken

- a. 'De politieke partij als inhoudelijk baken', in: *Christen Democratische Verkenningen* 2017(1), pp. 38-46.
- b. 'Gezelligheid is goed, vertrouwen is beter. Naar aanleiding van het rapport-Depla dat geen rapport mocht heten', in: *Socialisme & Democratie* 74(2), pp. 11-14.
- c. 'Party rules, party resources and the politics of parliamentary democracies: How parties organize in the 21st century', in: *Party Politics*, 22(6), pp. 661-678 [met Thomas Poguntke et al.]
- d. 'From May's law to May's legacy: On the opinion structure within political parties', in: *Party Politics* 23(5), pp.471-486 [met Joop van Holsteyn en Josje den Ridder].
- e. 'Minderheidsregering is in belang van democratie' in: *de Volkskrant*, 31 mei.
- f. 'Dutch Elections: a Halt to Wilders, not to Populism', in: ejournal *Georgetown Journal of International Affairs*, August 14.
- g. 'Macron's beweging: Meer dan strovuur?', in: ejournal *De Hofvijver*, jaargang 7, nummer 75.
- h. 'Partijpolitieke benoemingen in Nederland. Het spookbeeld van een Nomenklatoera', in: *Tijdschrift voor Constitutioneel Recht*, jrg. 8, oktober, pp. 329-335.
- i. Boekbespreking van 'Klaartje Peters, Een doodgewoon kabinet. Acht jaar Paars 1994-2002', in: *BMGN – Low Countries Historical Review*, p. 132.

columns

- i. 'Formeren met het oog op de volgende verkiezingen', *Staatscourant* 28 februari, p. 6.
- j. 'Lijstencombinatie sluit aan bij kiezersvoorkeuren', *Staatscourant* 23 mei, p. 6.
- k. 'Prinsjesdag in demissionaire tijden', in: *Staatscourant* 19 september, p. 6.
- l. '1917 en de politieke partijen', in: *Staatscourant* 5 december, p. 6.

2016 artikelen/hoofdstukken

- a. 'Party rules, party resources and the politics of parliamentary democracies: How parties organize in the 21st century', in: *Party Politics*, 22 (6), pp. 661-678 (met Thomas Poguntke et al.)
- b. 'Toekomst voor de sociaal-democratie', in: *Socialisme & Democratie* 73 (1), pp. 58-61.
- c. 'De versoering van de Nederlandse verzorgingsstaat', in: *Ons Erfdeel*, 59, pp. 32-41.
- d. 'Clinton, Sanders en de interne partijdemocratie', in: *Socialisme & Democratie*, 73 (4), pp. 5-11.
- e. "'Gedruisch en gekijf'; over verdeeldheid en eensgezindheid onder leden van de PvdA', in: Frans Becker en Gerrit Voerman (red.), *Zeventig jaar Partij van de Arbeid*, Amsterdam: Boom, pp. 73-97 (met Joop van Holsteyn en Josje den Ridder).

- f. 'Lessen voor de ledendemocratie uit de lijsttrekkersverkiezing', in: *Socialisme & Democratie*, 73 (6), pp. 5-20.
- g. 'The Rebuilding of the Dutch Welfare State', in: *The Low Countries. Arts and Society in Flanders and the Netherlands* 24, pp. 242-249 [bewerking van 2016-c]
- h. 'Hans Daalder en de Nederlandse politicologie', website *Stukroodvlees*, 14 april 2016 (<http://stukroodvlees.nl/hans-daalder-en-nederlandse-politicologie/>)
- i. besprekingsartikel over: Remieg Aerts et al. (red.), *In dit Huis. Twee eeuwen Tweede Kamer* (Boom; Amsterdam, 2015) 520 pp, in: *Tijdschrift voor Geschiedenis*, 2016, Jrg. 129, No. 4, pp. 662-663.
- j. 'Het referendum en de representatieve democratie', in: *Nestor, Kwartaalblad van de Vereniging oud-parlementariërs*, jrg. 24, nr. (88), pp. 10-16.
- k. 'Het pijnlijke proces van de selectie van kandidaten', in: ejournal *De Hofvijver*, jaargang 6, nummer 69, 28 november.

columns

- k. 'Pacta sunt servanda?', in: *Staatscourant* 1 maart, p. 6.
- l. 'Partij en geld', in: *Staatscourant* 17 mei, p. 6.
- m. 'Campagnedonaties en de wet', in: *Staatscourant* 13 september, p. 6.
- n. 'Zetelbehoud, geen zetelroof', in: *Staatscourant* 6 december, p. 6.

2015 artikelen/hoofdstukken

- a. 'De nationale schaduw over lokale verkiezingen', in: A. Paardekooper et al. (red.) *Meer mensen naar de stembus. Hoe de overheid de opkomst van verkiezingen kan verhogen*. Stichting Politieke Academie, pp 45-69.
- b. 'Griekenland, Europa en de legitimatie van de politiek', in: *Socialisme & Democratie* 72(2): 18-28.
- c. 'Party membership in the Netherlands', in: E. van Haute en A. Gauja (red.), *Party Members and Activists*. Routledge Research on Social and Political Elites Abingdon: Routledge, pp. 134-150. [met Josje den Ridder en Joop van Holsteyn]
- d. 'Greece, European democracy and the legitimacy of politics', website *Social Europe* (<https://www.socialeurope.eu/greece-europe-legitimacy-politics>) [bewerking van 2015-b]
- e. 'La France est en guerre. De oorlogstoespraak van François Hollande', in: *Socialisme & Democratie* 72(6), pp. 5-9.
- f. 'Openbaarheid partijfinanciën nog in kinderschoenen', e-journal *De Hofvijver*, jaargang 5, nummer 53, 1 juni.
- g. Bespreking van: Willem Witteveen, *De wet als kunstwerk: Een andere filosofie van het recht* (2014), in: *Nestor, Kwartaalblad van de Vereniging van oud-parlementariërs*, 23e jrg, nr. 83, pp. 27-30.

columns

- 'Belastingen en uitgeven', in: *Socialisme & Democratie*, 72 (4), p. 4.
- 'Griekse tragedie', in: *Staatscourant* 24 februari, p. 6.
- 'Britse lessen', in: *Staatscourant* 19 mei, p. 6
- 'Democratie en rechtsstaat', in: *Staatscourant* 15 september, p. 6
- 'Onze waarden', in: *Staatscourant* 1 december, p. 6.

2014 artikelen/hoofdstukken

- a. 'Man van het woord. Willem Witteveen' in: Carla van Baalen et al. (red), *Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2014: Het geld regeert*. Amsterdam, Boom, pp. 167-170.

- b. 'Twee diepterecords', in: *Socialisme & Democratie* 71(3), pp. 5-9.
- c. 'Burgemeester en politieke partij', in: E.R. Muller en J. de Vries J. (red.), *Burgemeester. Positie, rol en functioneren van de burgemeester*. Deventer, Kluwer, pp. 145-160.
- d. 'Dilemmas of regulating political finance, with special reference to the Dutch case', in: Ingrid van Biezen en Hans-Martien ten Napel (red.), *Regulating political parties. European democracies in comparative perspective*. Leiden, Leiden University Press, pp. 45-69.
- e. 'Politiek handelen is ook retorisch handelen', in: *Socialisme & Democratie* 71(5), pp. 66-69.
- f. 'The impact of European integration on within-party organizational dynamics: More or less consensus politics?', in: Hans Vollaard, Jan Beyers en Patrick Dumont (red.) *European Integration and Consensus Politics in the Low Countries*. Londen/New York: Routledge. 69-91 [met Bernard Rihoux en Astrid Spreitzer]

Columns

- 'De slinkende oppositie', in: *Socialisme & Democratie*, 71(6), pp. 3-4.
- 'De Privacy Kwestie', in: *Staatscourant* 30 september, p. 6.
- 'Vitale machtenscheiding', in: *Staatscourant* 7 november, p. 6.
- 'Parlementaire diplomatie', in: *Staatscourant* 2 december, p. 6

2013 artikelen/hoofdstukken

- a. 'Ideoloog en politicoloog: Jos de Beus en de sociaal-democratie', in: *Res Publica* 55(2), pp. 250-253.
- b. 'Zoeken naar samenhang in het binnenlands bestuur', in: *Socialisme & Democratie* 70(4), pp. 91-97.

2012 artikelen/hoofdstukken

- a. 'Die Zukunft gehört den Mitgliederparteien', in: *Indes. Zeitschrift für Politik und Gesellschaft* I: 65-69.
- b. 'Naar balkanisering en een populistisch-publicitair complex?', in: Kees Brants (red.), *Journalistiek en politiek in onzekere tijden*. Den Haag: Boom/Lemma, pp. 93-111.
- c. 'Party members as part-time marketers: using relationship marketing to demonstrate the importance of rank-and-file party members in election campaigns', in: J. Lees-Marshment (red.) *Routledge Handbook of Political Marketing*. Abingdon, Routledge, pp. 151-163. [met Peter van Aelst en Joop van Holsteyn].
- d. 'Drie generaties Donner en de transparantie van politieke financiën', in: Peter Bootsma, Bert van den Braak en Luc Verhey (red.), *Kringen in de Hofvijver. Liber amicorum voor Joop van den Berg*. Maastricht, pp. 165-168.
- e. 'Feitenloze politiek in het wetgevingsproces?', in: *RegelMaat : Kwartaalblad voor Wetgevingsvraagstukken*, 27(5), pp. 291-308.
- f. 'Wetgeving tussen ratio en emotie', in: W.M. Weeber (red.) *De spanningsrelatie tussen feiten, wetenschap en wetgeving*. Nijmegen, pp. 119-144. [bewerking van 2012-e]
- g. 'Informatie regering-parlement'. Bespreking van 'Hoe vertellen we het de Kamer? Een empirisch onderzoek naar de informatierelatie tussen regering en parlement', *Openbaar Bestuur* 22 (1), pp. 29-30.

2011 artikelen/hoofdstukken

- a. 'Politieke partijen: de druk op hun intermediaire rol', in: Rudy Andeweg en Jacques Thomassen (red.) *Democratie doorgelicht. Het functioneren van de Nederlandse democratie*. Leiden, Leiden University Press, pp. 161-164.
- b. 'De representativiteit van partijleden in Nederland', in: Rudy Andeweg en Jacques Thomassen (red.), *Democratie doorgelicht: Het functioneren van de Nederlandse democratie*. Leiden, Leiden University Press, pp. 165-184. [met Josje den Ridder en Joop van Holsteyn]
- c. 'Partijfinanciën in Nederland: ontwikkelingen en regelgeving', in: Rudy Andeweg en Jacques Thomassen (red.), *Democratie doorgelicht. Het functioneren van de Nederlandse democratie doorgelicht*. Leiden, Leiden University Press, pp. 221-237.
- d. 'Gepassioneerde redelijkheid: Ratio en emotie in de Nederlandse politiek', in: C van Maris, J. Molenaar en K van Ommen (red.), *Ratio & emotie; Verwoord en verbeeld*. Leiden, Leiden University Press, pp. 77-91.
- e. 'Religie of regio? Over de bloedgroepen van het CDA', in: Gerrit Voerman (red.), *De conjunctuur van de macht: Het Christen Democratisch Appèl 1980-2010*. Amsterdam, Boom, pp. 131-153. [met Joop van Holsteyn]
- f. 'Lente en de angst voor de kiezer', *Debat* 24(2): 28.
- g. 'Partijvoorzitter tussen actie en regeringsverantwoordelijkheid. Ien van den Heuvel (1927-2010)', in: Carla van Baalen et al. (red.), *Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2011*. Amsterdam, Boom, pp. 133-137.
- h. 'Peter Mair and the Political Data Yearbook', *European Journal of Political Research* 50(7-8), pp 867-868. [met Ingrid van Biezen en Richard Katz]

columns

- i. 'Fact free politics', in: *B en M: tijdschrift voor beleid, politiek en maatschappij*, nr 2, pp 116-120.

2010 *artikelen/hoofdstukken*

- a. 'Fuseren is vooruitzien: Over de partijleden van ChristenUnie, CDA en SGP', in: Joop Hippe en Gerrit Voerman (red.), *Van de marge naar de macht: De ChristenUnie 2000-2010*. Amsterdam: Boom. 197-216 [met Joop van Holsteyn]
- b. 'Premier is zwaar beschadigd geraakt', in: *NRC/Handelsblad*, 13 januari.
- c. 'Na de technische Bos, nu de vaderlijke Cohen', in: *NRC/Handelsblad*, 15 maart.
- d. 'Rotterdam is gebaat bij een grote partij in de oppositie', in: *NRC/Handelsblad*, 10 april.
- e. 'Partijen in spagaat? Eensgezindheid en meningsverschillen onder leden van Nederlandse politieke partijen', in: *Res Publica* 52(1), pp. 199-227 [met Josje den Ridder en Joop van Holsteyn].
- f. 'Populisme en politieke legitimiteit', in: *Jaarboek Vereniging van Griffiers 2010*. Den Haag, Sdu Uitgevers, pp. 44-54.
- g. 'CDA en PvdA: een repeterende breuk?', in: *Christen Democratische Verkenningen*, lente 2010, pp. 12-13.
- h. 'Zicht op leden van de SGP', in: *Zicht* 36(3), pp. 53-59. [met Joop van Holsteyn]
- i. *Tussentijdse Evaluatie Institute for Management Research*. Rapport. Nijmegen: Radboud Universiteit [met G.J.J. Linden, T. Elfring en J.P.M. Groenewegen]
- j. 'Links front tegenover zwak gedoogkabinet?', in: *de Volkskrant*, 26 november
- k. 'Fragiele toekomst van CDA en VVD als volkspartijen', in: *Trouw*, 1 december

2009 *boeken/bundels/special issues*

- a. *Mensenwerk; herinneringen van een partijvoorzitter, 2001-2007*. Amsterdam, Bert Bakker, 413 pp.

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Le culte de l'incompétence. Antipolitiek, populisme en de kritiek op het Nederlandse parlementaire stelsel', in: Carla van Baalen et al. (red.), *In tijden van crisis. Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2009*. Amsterdam, Boom, pp. 47-57.
- c. 'De populisme-paradox', in: *Socialisme & Democratie* 66(9), pp. 33-39.
- d. *Evaluation report on Lithuania on transparency of party funding*. Strasbourg: Greco, Council of Europe. [met A. Vilks en C. Spechbacher]
- e. 'Niet schaatsen op dun ijs - de Partij van de Arbeid en de JSF-discussie in 2002', in: *Socialisme & Democratie*, 66(10), pp.56-60.
- f. Holsteyn J.J.M. van & Koole R.A. (2009), 'Onderzoek Universiteit Leiden: Groot deel leden actief', *HandSchrift, Partijblad van de Christenunie* 20(5): 26-27 [met Joop van Holsteyn]

2008 artikelen/hoofdstukken

- a. 'De bevrijde Marx en het wereldsysteem', in : *Internationale Spectator*, mei, 2008, pp. 313-314.
- b. Nieuwe regels voor politieke financiën', in: *Socialisme & Democratie*, 2008, 7/8, pp. 46-59.
- c. 'De Rode Draad', in: *Rood*, oktober 2008, pp. 18-19.
- d. 'Modellen van partijfinanciering', in: Chandra van Binnendijk (red.), *Financiering van politieke partijen: noodzaak of niet?*, Paramaribo, Democracy Unit, Cahier nr. 9, 2008, pp. 31-52

2007 artikelen/hoofdstukken

- a. 'Leider coalitiepartij kan in Kamer blijven', in: *Reformatorisch Dagblad*, 26 januari, 2007.
- b. 'Nederlandse politieke partijen, rekrutering en de privacy van politici', in: Hans Renders en Gerrit Voerman (red.), *Privé in de politieke biografie*, Amsterdam, 2007, pp. 24-39.
- c. 'De noodzaak van tegenwicht' in: *Socialisme & Democratie*, 2007, no 7-8, bijlage, pp. 47-50.
- d. 'Meerpartijendemocratie is méér dan een pleonasme', in: *Met meerderheid van stemmen*, feestbundel NIMD, Den Haag, 2007, pp. 42-48.
- f. 'Now Dutch politicians must wrestle with the next referendum' in: *Europe's World*, 15 oktober 2007.

2006 artikelen/hoofdstukken/oratie

- a. 'Laat antipartijsentiment varen', in: *Reformatorisch Dagblad*, 20 april 2006.
- b. " Politici zijn te populistisch' in: *NRC/Handelsblad*, 8 december 2006.
- c. *Politiek en tegenpolitiek in de Nederlandse democratie. Politici, journalisten en wetenschappers in de ban van het populisme*, oratie Universiteit Leiden, 26 pp.
- d. 'Lijsttrekkersverkiezingen in Nederlandse politieke partijen', in: *Beleid & Maatschappij*, 2006, no. 4, pp. 252-265.

2005 artikelen/hoofdstukken

- a. 'Geen andere maar doordachte overheid nodig', in: *Proeflokaal*, maart 2005, pp. 21-26.

- b. 'Europa is geen monster', in *Socialisme & Democratie*, no. 7-8, zomer 2005, pp.14-17.
- c. 'GroenLinks kiest wat te snel voor individu', in *de Volkskrant*, 7 november 2005.
- d. 'Euroscepsis en de sociaal-democratie in Nederland', in: Hans Vollaard en Bartho Boer (red.), *Euroscepsis in Nederland*, Utrecht, 2005, pp. 109-128 (met Lianne Raap).
- e. Tromps ongelijk' in: *Socialisme en Democratie*, no. 11, november 2005, pp. 4-5.

2004 artikelen/hoofdstukken

- a. 'The Funding of Political Parties in the Anglo-Saxon Orbit', in: *IDEA Handbook on Funding of Political Parties and Election Campaigns*, Stockholm, Idea, 2004, Ch. 3, pp 33-52 (met Karl-Heinz Nassmacher; vertaling en enigszins bewerkte versie van 2003-d).
- b. 'Party Funding in Continental Western Europe' *IDEA Handbook on Funding of Political Parties and Election Campaigns*, Stockholm, Idea, 2004, Ch. 7, pp 117-137 (met Karl-Heinz Nassmacher; vertaling en enigszins bewerkte versie van 2003-e).
- c. 'De ideologie van de sociaal-democratie', in: *Socialisme & Democratie*, nos. 7/8, 2004.
- d. 'Ledenraadpleging wel democratisch' in: *Trouw*, 21 oktober 2004
- e. 19. 'Critici PvdA worden al bediend', in *de Volkskrant*, 23 december 2004.
- f. 'Tegen doorgesloten denken', in : *Socialisme & Democratie*, 2004, no. 12, pp. 50-52.

2003 artikelen/hoofdstukken

- a. 'De urgentie van partijvernieuwing', in : *Het vierentwintigste jaarboek voor het democratisch socialisme*, Amsterdam, 2003, pp. 198-223.
- b. 'Een onoverbrugbare kloof tussen CDA en PvdA?', in *de Volkskrant*, 15 april 2003
- c. 'De PvdA en de opkomst van het populisme in Nederland', in: *Socialisme & Democratie*, nos 5/6, 2003, pp. 30-35 (ook verschenen in *Europees Radicaal Rechts en de sociaal-democratie*, speciale uitgave Nederlandse delegatie van de Sociaal-democratische fractie in het Europees Parlement, 2003)
- d. 'Países de la órbita aglosajona', in: Manual Carrillo et al. (eds), *Dinero y contienda politico-electoral*, Mexico, Instituto Federal Electoral, 2003, pp. 204-245 (met Karl-Heinz Nassmacher).
- e. 'Europa continental', in: Manual Carrillo et al. (eds), *Dinero y contienda politico-electoral*, Mexico, Instituto Federal Electoral, 2003, pp. 162-203 (met Karl-Heinz Nassmacher)

2002 boeken/bundels/special issues

- a. (red.) 'Bezige burgers', themanummer *B&M, tijdschrift voor beleid, politiek en maatschappij*, jrg. 29, 2002, no. 2 (met Joop van Holsteyn and Philip van Praag)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Marginaal of midden in de samenleving? Leden van CDA, D66, PvdA en VVD en hun activiteiten in de samenleving', in: *B&M, tijdschrift voor beleid, politiek en maatschappij*, jrg. 29, 2002, no. 2, pp. 67-80 (met Joop van Holsteyn and Jos Elkink)
- c. 'The Consociational Democracy Model and the Netherlands: Ambivalent Allies?', in: *Acta Politica*, vol 37, Spring/Summer, 2002, pp. 23-43 (met Hans Daalder)
- d. 'De verkiezingen van 2002: een korte terugblik', in: *Beleid & Maatschappij*, jrg. 29, no. 3, pp. 156-159
- e. 'Les partis libéraux aux Pays-bas', in: Pascal Delwit (ed.), *Libéralismes et parties libéraux en Europe*, Bruxelles, 2002, pp. 227-245.

2001 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Political Data Yearbook 2001*, special issue of the European Journal of Political Research, Vol. 34, nos. 3-4, December 2001, blz. (met Richard S. Katz)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'De toekomst van democratische ledenpartijen', in: F. Becker en R. Cuperus (red.), *Politieke Partijen op Drift*, speciaal nummer van *Socialisme & Democratie*, jrg. 57/58, 2000/1, pp. 588-599.
- c. 'Pays-Bas', in: Pascal Perrineau en Dominique Reynié, *Dictionnaire du vote*, Paris, PUF, 2001, pp. 727-730. (met Marc Swyngedouw)
- d. 'Political Finance in the United States', in: K.-H. Nassmacher, *Foundations for Democracy: Approaches to Comparative Political Finance*. Baden-Baden, Nomos Verlag, 2001, pp. 34-52. (met Karl-Heinz Nassmacher)
- e. 'Political Finance in Western Europe: Britain and France', in: K.-H. Nassmacher (red.), *Foundations for Democracy: Approaches to Comparative Political Finance*. Baden-Baden, Nomos Verlag, 2001, pp. 73-91
- f. 'Political Finance in the North of Europe', in: K.-H. Nassmacher (red.), *Foundations for Democracy: Approaches to Comparative Political Finance*. Baden-Baden, Nomos Verlag, 2001, pp. 112-130. (met Gullan Gidlund)
- g. 'Tussen lijdelijkheid en contestatie: politieke participatie in de twintigste eeuw', in: Corrie van Eijl, Lex Heerma van Voss en Piet de Rooij (red.), *Sociaal Nederland: contouren van de twintigste eeuw*, Amsterdam, Aksant, 2001, pp. 151-170.
- h. 'Mitglieder wahren das Profil', in: Mathias Machnig und Hans-Peter Bartels (red.), *Der rasende Tanker: Analysen und Konzepte zur Modernisierung der sozialdemokratischen Organisation*, Göttingen, Steidl, 2001, pp. 185-196.
- i. 'De binnenkant van het buitenland', in: *Socialisme & Democratie*, 10, 2001, pp. 456-459.
- j. 'Een progressief antwoord', *Trouw*, 8 december 2001.
- k. 'Political data in 2001', in: *European Journal of Political Research*, vol. 41, pp. 885-896. (met Richard S. Katz)

2000 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Parliamentary Party Groups in European Democracies: political parties behind closed doors*. London, Routledge, 2000, 303 blz. (met Knut Heidar)
- b. (red.) *Comparative Analysis of Party Funding in Established Democracies*, report to the International Institute for Democracy and Electoral Assistance (IDEA), Stockholm, October 2000, 102 blz. (met Karl-Heinz Nassmacher, Oldenburg).
- c. (red.) *Political Data Yearbook 2000*, special issue of the European Journal of Political Research, Vol. 34, nos. 3-4, December 2000, blz. (met Richard S. Katz)

artikelen/hoofdstukken

- d. 'Introduction: representative democracy and parliamentary party groups', in: Knut Heidar en Ruud Koole (red.) *Parliamentary Party Groups in European Democracies: political parties behind closed doors*. London, Routledge, 2000, pp. 1-3.
- e. 'Approaches to the study of parliamentary party groups', in: Knut Heidar en Ruud Koole (red.) *Parliamentary Party Groups in European Democracies: political parties behind closed doors*. London, Routledge, 2000, pp. 4-22.
- f. 'Parliamentary party groups compared', in: Knut Heidar en Ruud Koole (red.) *Parliamentary Party Groups in European Democracies: political parties behind closed doors*. London, Routledge, 2000, pp. 248-270.

- g. 'Partijfinanciering volgens de wet', in: *Vrij Nederland*, 29 januari 2000, p. 14.
- h. 'Wie zijn eigenlijk de leden van de PvdA? Een onderzoek' in: *Socialisme en Democratie*, 57/2, 2000a, pp. 99-104. (met Joop van Holsteyn).
- i. 'Generaties Christen-democraten. Enkele bevindingen van een onderzoek onder CDA-leden', in: *Christen Democratisch Verkenningen*, maandblad van het wetenschappelijk instituut voor het CDA, februari 2000, pp. 10-21 (met Joop van Holsteyn).
- j. 'Georganiseerd liberalisme. Enkele bevindingen van een onderzoek onder VVD-leden', in: *Liberaal Reveil*, 41^e jaargang, februari 2000, pp. 8-18. (met Joop van Holsteyn).
- k. 'Democraten in beeld. Enkele bevindingen van een onderzoek onder leden van D66', in: *Idee*, tijdschrift van het wetenschappelijk bureau van D66, 21^e jaargang, nummer 1, maart 2000, pp. 26-29. (met Joop van Holsteyn).
- l. 'Thom de Graaf loopt ver voor de muziek uit', *Algemeen Dagblad*, 24 maart 2000 (met Joop van Holsteyn).
- m. *Rekrutering en Representatie in een Representatief Bestel: bevindingen van een empirisch onderzoek onder leden en kiezers van CDA, D66, PvdA en VVD*. Rapport in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 1 mei 2000 (met Joop van Holsteyn en Jos Elkink).
- n. 'Partijleden in perspectief: kiezers en leden vergeleken', in: *Jaarboek 1999 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, Groningen, 2000, pp. 93-124 (met Joop van Holsteyn).
- o. 'Subsidiëring politieke partijen door overheid en bedrijfsleven', advies aan en op verzoek van het Dagelijks Bestuur van de Partij van de Arbeid, juni 2000.
- p. 'Te weinig stelselmatige tegenkanting', in: *CDA-Magazine*, 30 augustus 2000.
- q. 'Fukuyama's Paradise: Liberal Parties in the Netherlands', in: Lieven de Winter (ed.), *Liberalism and Liberal Parties in the European Union*, Barcelona, ICPS, 2000, pp. 116-139.
- r. 'Political Data in 1999', in: Richard S. Katz and Ruud A. Koole (red.) *Political Data Yearbook*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 36, nos. 3-4, December 2000 p. ... (met Richard S. Katz)

1999 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Political Data Yearbook 1999*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 35, nos. 3-4, December 1999, pp. 307-547. (met Richard S. Katz)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'De markt van kloof en draagvlak', in: Agnes Gomis (red.), *Interactief beleid: nieuwe impulsen voor communicatie*. Alphen aan den Rijn, 1999, pp. 67-72.
- c. 'Premier Kok heeft heel wat uit te leggen', in: *de Volkskrant*, 14 april 1999.
- d. 'Politieke partijen', in: H. Daalder et al.(red.), *Compendium voor Politiek en Samenleving in Nederland*, hfst A1100, pp. 1- 95 (geheel herziene versie van 1987- e)
- e. 'Dualisme en oppositie in een liberale democratie', in: S.W. Couwenberg (red.), *De strijd gaat voort! Liberalisme als heersende ideologie en bron van een nieuwe strijd*, Baarn, Agora, 1999, pp. 93-108.
- f. 'Eerste Kamer moet bij de formatie betrokken worden', in: *Het Parool*, 21 mei 1999.
- g. 'Zweeps slag van de partijdemocratie', in: *de Volkskrant*, 5 juni 1999.
- h. 'Partijtop moet terug in z'n hok', in: *Trouw*, 8 juni 1998.
- i. 'Politieke participatie via politieke partijen', in: *Openbaar bestuur. Tijdschrift voor Bestuur, Beleid & Management*, 1999, nos 6/7 (juni/juli), pp.13-17.
- j. 'Politiek dualisme als probleem', in: F. Bolkestein, *Weg met de romantiek of: wat is eigenlijk het probleem?*, co-referaat bij Thorbeckelezing 1998, Leiden, 1999, pp. 19-25.
- k. 'Toename van politieke benoemingen topambtenaren ligt niet voor de hand', in: *Staatscourant*, 31 augustus 1999.

- l. 'Die Antwort der niederländischen Parteien auf die wahlpolitischen Herausforderungen', in : Peter Mair, Wolfgang C. Müller und Fritz Plasser (Hg.), *Parteien auf komplexen Wählermärkten: Reaktionsstrategien politischer Parteien in Westeuropa*. Wien, Signum Verlag, pp. 315-351.
- m. 'Afhankelijkheid in de waagschaal: sponsoring van politieke partijen door bedrijven is legaal, maar ongewenst', in: *Reformatorisch Dagblad*, 4 december 1999.
- n. 'Political Data in 1998', in: Richard S. Katz and Ruud A. Koole (red.) *Political Data Yearbook*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 35, nos. 3-4, December 1999, pp. 307-315. (met Richard S. Katz)

1998 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Political Data Yearbook 1998*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 34, nos. 3-4, December 1998, 226 blz. (met Richard S. Katz)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Pays Bas', in: Guy Hermet, Julian Thomas Hottinger en Daniel-Louis Seiler, *Les partis politiques en Europe de l'ouest*, Paris, 1998, pp. 355-376.
- c. 'Verplichte stembusgang strijdt met burgerzin', in: *Reformatorisch Dagblad*, 11 maart 1998.
- d. 'Spannende verkiezingen, boeiende formatie, weinig democratie', in: *Bestuurskundige Berichten*, april 1998, pp. 7-9.
- e. 'Verfall oder Veränderung der repräsentativen Demokratie? Über das Unbehagen in der Politik', in: *Dokumentation für die dritte Deutsch-Niederländische Konferenz "Die Kluft zwischen Bürger und Politik: Unvermeidlich oder unakzeptabel?*, Delft, 1998, pp. 18-27. (bewerking en vertaling van 1996-k).
- f. 'De tweede grote wending: een Europese scheidslijn in Nederland?', in: M. Bovens, H. Pellikaan en M. Trappenburg (red.), *Nieuwe tegenstellingen in de Nederlandse politiek*, Amsterdam, 1998, pp. 58-81.
- g. 'Partijen krijgen geen overheidssteun voor verkiezingscampagnes', in: *Staatscourant*, 1 mei 1998, pp. 4-5.
- h. 'En natuurlijk heeft de winnaar gewonnen', in: *Trouw*, 7 mei 1998 (met Joop van Holsteyn). Aangevuld met 'Weer wint de winnaar', *Trouw*, 22 mei 1998 (met Joop van Holsteyn).
- i. 'Pragmatische marathonloper Wim Kok', in: *Staatscourant*, 27 juli 1998, p. 3.
- j. 'Sociaal-democratie kaapt christen-democratische ideeën', in: *Trouw*, 2 oktober 1998.
- k. 'Political Data in 1997', in : Ruud Koole and Dick Katz (eds.), *Political Data Yearbook 1995*, special issue of the *European Journal of Political Research*, vol. 34, nos. 3-4, December 1998, pp. 329-338. (met Richard S. Katz).

1997 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Political Data Yearbook 1997*, special issue of the *European Journal of Political Research*, December 1997, 240 blz. (met Richard S. Katz)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Ledenpartijen of staatspartijen', in: *Jaarboek 1996 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, Groningen, 1997, pp. 156-182.
- c. 'Een wenselijk debat over een onwenselijke combinatie', in: *Socialisme & Democratie*, 1997, no. 1, pp. 27-32.
- d. 'Marxisme en de Nederlandse sociaal-democratie', in: *De nieuwste tijd*, aflevering 7, december 1996 (verschenen in 1997), pp. 21-28.
- e. 'Alleen als regeringspartij kan CDA overleven', in: *de Volkskrant*, 29 maart 1997.
- f. 'Alleen als regeringspartij wint CDA kiezers terug', in: *Trouw*, 15 april 1997.

- g. 'The Societal Position of Christian Democracy in the Netherlands', in: Emiel Lamberts (red), *Christian Democracy in the European Union 1945/1995*, Leuven, Leuven University Press, 1997, pp. 137-153.
- h. 'Meer polarisatie tussen partijen is broodnodig', in: *NRC/Handelsblad*, 20 september 1997
- i. 'Macchiavelli, Melkert, verkiezingsprogramma's en de democratie', in: *Trouw*, 25 oktober 1997.
- j. boekbespreking van R.J.J. Stevens, L.J. Giebels en P.F. Maas, *De formatiedagboeken van Beel 1945-1973: handboek voor formateurs*, Den Haag, 1994, in: *Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden*, voorjaar 1997.
- k. 'Political Data in 1996', in : Ruud Koole and Dick Katz (eds.), *Political Data Yearbook 1995*, special issue of the *European Journal of Political Research*, December 1997 (met Richard S. Katz).

1996 *boeken/bundels/special issues*

- a. *Politieke Partijen in Nederland: Ontstaan en Ontwikkeling van Partijen en Partijstelsel*, Utrecht, Het Spectrum, 400 pp.
- b. (red.) *Political Data Yearbook 1996*, special issue of the *European Journal of Political Research*, December 1996 (met Richard S. Katz)

artikelen/hoofdstukken

- c. 'Het diffuse karakter van de partijtheorie', in: *Jaarboek 1995 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, Groningen, 1996, pp. 232-246.
- d. 'Verkiezingscircus verdient geen subsidie', in: *de Volkskrant*, 2 maart 1996.
- e. 'Verdeelde sociaal-democratie als ideaal', in: *Socialisme & Democratie*, no. 3, 1996, pp. 183-187 (boekbespreking).
- f. 'Het stiefkind van de politieke filosofie', in: *Filosofie & Praktijk*, zomer 1996, pp. 104-109 (boekbespreking).
- g. 'De Overheid en de partij van de toekomst', in: N.P.G.W.M. Kramer et al. (red.), *Politieke marketing: winst of verlies?* Den Haag, SDU, 1996, pp. 151-158.
- h. 'Het belang van beginselpartijen. De plaats van beginselprogramma's in Nederlandse partijen', in: Frans Becker, Wim van Hennekeleer, Bart Tromp and Marjet van Zuylen (red.), *Inzake Beginselen. Het Zeventiende Jaarboek voor het democratisch socialisme*. Amsterdam, Arbeiderspers/WBS, pp. 150-176.
- i. 'Sociaal-democratie kan niet zonder veren', in: *Trouw*, 25 September 1996, p. 11.
- j. 'Cadre, Catch-all or Cartel? A Comment on the Notion of the Cartel Party', in: *Party Politics*, Vol. 2, 1996, no. 4, pp. 525-534.
- k. 'Aantasting of aanpassing van de parlementaire democratie: over onbehagen in de politiek', in: Mark Bovens en Anton Hemerijck (red.), *Het Verhaal van de Moraal: een empirisch onderzoek naar de sociale bedding van morele bindingen*. Amsterdam/Meppel, 1996, pp. 171-199.
- l. 'Political Data in 1995', in : Ruud Koole and Dick Katz (eds.), *Political Data Yearbook 1995*, special issue of the *European Journal of Political Research*, December 1996 (met Richard S. Katz), pp. 259-268.
- m. 'Adelmond moet kiezen tussen Kamer en partij', in: *de Volkskrant*, 29 november 1996.

1995 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Political Data Yearbook 1995*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 28, no. 3/4, December 1995, pp. 261-516 (met Peter Mair).

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Les structures de sécurité européenne: les défis et les réponses', in: *Afers Internacionals*, no., 27 (1994, gepubliceerd in 1995), pp. 23-29
- c. 'Politieke partijen', in: J.Th.J. van den Berg, Th.L. Bellekom, H-M.Th.D. ten Napel en E.M. Peeters (red.), *Inleiding Staatskunde*, Deventer, Kluwer, 1995, pp. 157- 180. (bewerkte versie van 1991-d)
- d. 'Kamerlid en fractie in de parlementaire arena', in: J.Th.J. van den Berg, Th.L. Bellekom, H-M.Th.D. ten Napel en E.M. Peeters (red.), *Inleiding Staatskunde*, Deventer, Kluwer, 1995, pp. 291-308. (bewerkte versie van 1991-e)
- e. 'De internationale dimensie van het Nederlandse politieke bestel', in: J.Th.J. van den Berg, Th.L. Bellekom, H-M.Th.D. ten Napel en E.M. Peeters (red.), *Inleiding Staatskunde*, Deventer, Kluwer, 1995, pp. 549-571. (geheel herziene versie van 1991-f).
- f. 'Niet alles is de schuld van Felix Rottenberg', in: *de Volkskrant*, 10 maart 1995.
- g. 'Overheid moet betekenis van partijen honoreren', in: *NRC/Handelsblad*, 18 april 1995.
- h. 'De status van de statenverkiezingen', in: *Bestuursforum*, mei 1995, pp. 132-
- i. 'Pays-Bas: un atlantisme de plus en plus pragmatique', P. Buffotot (red.), *La défense en Europe: de la guerre du Golfe au conflit yougoslave*, Paris, 1985, pp. 121-129 (met Philip Everts).
- j. 'Political Data in 1994', in : Ruud Koole and Peter Mair (eds.), *Political Data Yearbook 1994*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 28, no. 3/4, December 1995, pp. 261-270. (met Peter Mair)
- k. 'De onmogelijke oppositie onder paars', in: *De Gelderlander*, 30 september 1995.
- l. 'Kleine partijen als ideologische context-verschaffers', in: *Afgestemd op ...*, 5/12, 1995, pp. 12-21.
- m. 'De nuttige fictie van het "primaat van de politiek"', in: *Politieke Partijen in de Toekomst*, conferentieverslag, Den Haag, 1995, pp. 34-38.

1994 boeken/bundels/special issues

- a. (red.) *Political Data Yearbook 1994*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 25, no. 4, December 1994, pp. 221-460 (met Peter Mair).

artikelen/hoofdstukken

- b. 'De kosten van de democratie', in : N.P.G.W.M. Kramer, E.H.T.M. Nijpels, B.M.J. Pauw en L. Tiddens (red.), *Politieke communicatie in Nederland: over campagnes, kandidaten en media*, 's Gravenhage, SDU, 1994, pp. 164 - 176.
- c. 'Politieke partijen en anti-politiek', in: G. Voerman (red.), *Politiek zonder partijen? Over de horizon van partijpolitiek*, Amsterdam, Het Spinhuis, 1994, pp. 7-22.
- d. 'El PvdA holandés: retrato de un partido socialdemócrata en crisis', in: José M. Maravall et al., *Los partidos socialistas en Europa*, Barcelona, ICPS, 1994, pp. 229-249.
- e. 'De moderne kaderpartij, een discussie', in: *Acta Politica*, jgr. XXIX, no. 2, april 1994, pp. 217-225 + pp. 232-233.
- f. 'Dutch Political Parties: Money and the Message', in: Herbert E. Alexander and Rei Shiratori (eds.), *Comparative Political Finance Among the Democracies*, Westview Press, 1994, pp. 115-131.
- g. 'Saaie campagnes en kritische verkiezingen', in: *Op weg naar het parlement: over vorm en inhoud van de politieke campagne*. Bundel symposium. Rotterdam, Erasmus Universiteit, 1994, pp. 27-29.
- h. 'The Vulnerability of the Modern Cadre Party in the Netherlands', in: Richard S. Katz & Peter Mair (red.), *How Parties Organize: Change and adaptation in Party Organizations in Western Democracies*, London, Sage, 1994, pp. 278-303.
- i. 'Lokale partijen kiezen massaal positie in het midden', in: *Binnenlands Bestuur*, 15 april 1994, pp. 26-31. (met Roeland Audenaerde)

- j. 'Het christen-democratisch tijdperk is ten einde', in: *Staatscourant*, 4 mei 1994, p. 2, 7; overgenomen in *Keesings Historisch Archief*, juni 1994.
- k. 'Geschiedenis en politiek: gebruik en misbruik van historische kennis', in: M. van Rooijen (red.), *Geschiedenis in de praktijk*, 's Gravenhage, SDU, 1994, pp. 26-43.
- l. 'Political Data in 1993', in: Ruud Koole and Peter Mair (eds.), *Political Data Yearbook 1994*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 25, no. 4, December 1994, pp. 221-229. (met Peter Mair)

columns

- m. vier columns over de kabinetsformatie in de GPD-pers, zomer 1994

1993 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.), *Political Data Yearbook 1993*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 24, no. 4, December 1993. (met Peter Mair)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Het wonderlijke ontstaan van het CDA', in *Socialisme & Democratie*, 1993, no. 1, pp. 6-15 (recensie-artikel).
- c. 'De PS op zoek naar een tegenstander', in: *Socialisme & Democratie*, 1993, no. 2, pp. 62-67 (recensie-artikel).
- d. 'De conservatieve verleiding: christen-democratische machtsvorming op Europees niveau', in: *Civis Mundi*, 32e jaargang, februari 1993, pp. 12-18 (met Hans-Martien ten Napel).
- e. 'De ondergang van de sociaal-democratie? De PvdA in vergelijkend en historisch perspectief', in: *Jaarboek 1992 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, Groningen, 1993, pp. 73-98. [In iets geactualiseerde versie tevens verschenen in: *Socialisme en Democratie*, augustus 1993.]
- f. 'Het CDA als moderne kaderpartij', in: *CDA-Jaarboek 1993-1994*, Den Haag, 1993, pp. 52-64.
- g. 'The Specifics of Dutch Political Parties', in: *The Netherlands' Journal of Social Sciences*, Vol. 29., no. 2, December 1993, pp. 164-182.
- 101. 'Political Data in 1992', in: Ruud Koole and Peter Mair (eds.), *Political Data Yearbook 1993*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 24, no. 4, December 1993. (met Peter Mair)

1992 *boeken/bundels/special issues*

- a. *De opkomst van de moderne kaderpartij: veranderende partijorganisatie in Nederland 1960-1990*. Utrecht, Aula/Het Spectrum, 1992, 462 pp. (dissertatie RU Leiden)
- b. (red.) *Political Data Yearbook 1992 [Volume I]* (Dordrecht, Kluwer, 1992), 201 pp. Special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 22, no. 4, 1992. (met Peter Mair)

artikelen/hoofdstukken

- c. 'Die Bedeutung von 'Vorwahlen' im politischen Leben der Niederlande', in: Heinrich Neisser und Fritz Plasser (eds.), *Vorwahlen und Kandidatennominierung im internationalen Vergleich*. Institut für angewandte Sozial- und Wirtschaftsforschung, Signum Verlag, 1992, pp. 41-51.
- d. 'The membership of political parties in European democracies 1960-1990' in: *European Journal of Political Research*, vol. 22, 1992, pp. 329-345 (met Richard S. Katz, Peter Mair et al.)
- e. 'Politieke partijen zijn kwetsbaar, maar onmisbaar', in: *Algemeen Dagblad*, 9 October 1992.

- f. 'The Netherlands', in: R.S. Katz en P. Mair (eds.), *Party Organisations in Western Democracies 1960-1990: A Data Handbook*. London, Sage, 1992, pp. 619-731. (met Hella van de Velde)
- g. 'De ontwikkeling van partijorganisaties in België en Nederland 1960-1990', in: *De Sociologische Gids*, jrg XXXIX (1992), nos. 5-6, pp. 324-345. (met Kris Deschouwer)
- h. 'Editors' Introduction' in: *European Journal of Political Research*, Vol. 22, no. 4, 1992, pp. 347-350.

1991 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.), *Inleiding Staatskunde*, Leiden, 1991, 512 pp. (met Th. L. Bellekom, M.A.P. Bovens, Th.G. Drupsteen, en M.E.C. van der Plas).
- b. *Waarborg van kwaliteit: rapport van de Commissie subsidiëring politieke partijen*, 's Gravenhage, 1991. (onder verantwoordelijkheid van de commissie als secretaris geconcipieerd en geschreven)

artikelen/hoofdstukken

- c. 'Het einde van de partij?', in: *Politieke & sociale vorming*, vakblad voor maatschappijleer en vormingswerk, jaargang 22, februari 1991, pp. 22-23.
- d. 'Politieke partijen', in: *Inleiding Staatskunde*, Leiden 1991, pp. 151-173 (herziene en uitgebreide versie van 1986-j).
- e. 'Kamerlid en fractie in de parlementaire democratie', in: *Inleiding Staatskunde*, Leiden 1991, pp. 275-290.
- f. 'De internationale dimensie van het Nederlandse politieke bestel', in: *Inleiding Staatskunde*, Leiden, 1991, pp. 469-482.
- g. 'Herstel PvdA kan alleen met steun gewesten', in: *Lokaal bestuur*, mei 1991, pp. 6-10.
- h. 'De riantie positie in het vermaledijde "midden": confessionele machtsvorming op nationaal niveau', in: P. Luykx en Hans Righart (red.), *Van de pastorie naar het torentje: een eeuw confessionele politiek*. 's Gravenhage, 1991, pp. 72-92. (met Hans-Martien ten Napel)
- i. 'La politique de défense aux Pays-Bas' in: P. Buffotot (red.), *Politiques de défense: le débat politique en Europe*. Speciaal nummer van *Arès*, Vol. XII, 1990-3 (gepubliceerd in 1991), pp. 119-126.
- j. 'Twee gezichten van de vrijheidsliefde: progressieve en conservatieve liberalen in de eerste helft van de twintigste eeuw', in: G. Voerman et al., *De vrijzinnig-democratische traditie. VDB tussen socialisme en liberalisme*. Amsterdam, 1991, pp. 32-53.

1990 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.), 'De veranderende rol van politieke partijen', speciaal nummer van *Beleid & Maatschappij*, jaargang XVII, januari/februari 1990. (met Joop van den Berg)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'De permanente kritiek op politieke partijen', in: *Beleid en Maatschappij*, jaargang XVII, januari/februari 1990, pp. 2-10.
- c. 'Electoral competition in a segmented society: campaign strategies and the importance of elite perceptions', in: *European Journal of Political Research*, 18 (1990), pp. 51-69. (met Philip van Praag jr.)
- d. 'Bongers selectionistische democratie', in: *Socialisme en Democratie*, 90/1, pp. 26-28.
- e. 'Political Parties Going Dutch: Party Finance in the Netherlands', in: *Acta Politica*, 1990/1, pp. 37-65.
- f. 'De arme VVD: partijfinanciën in historisch perspectief', in: *Jaarboek 1989 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, Groningen, 1990, pp. 60-72.

- g. 'The Netherlands', in: Juliet Lodge (ed.), *The 1989 Election of the European Parliament*, Hampshire/London, Macmillan Press Ltd., 1990, pp. 179-189.
- 71. 'De onmogelijk fusie tussen VVD en D66', in: *Namens*, jrg. 5, afl. 4, juli 1990, pp. 4-13.
- h. 'Politieke partijen tussen pretenties en praktijk', in: *Socialisme en Democratie*, 90/10, pp. 282-286.
- i. 'The Netherlands', in: T.T. Mackie (ed.), *Europe Votes 3: European Parliamentary Elections 1989*, Aldershot, Dartmouth, 1990, pp. 201-209. (het betreft hier slechts het presenteren van documentaire gegevens).
- j. 'La politique de défense aux Pays-Bas', in: Patrice Buffotot (red.), *L'Europe de la Défense*, La Garenne-Colombes (Frankrijk), Editions Européennes ERASME, 1990, pp. 143-153.
- k. 'Regionalisering kiesstelsel leidt tot oligarchietjes', in: *De Volkskrant*, 1 december 1990, p. 21. (met Monique Leijenaar)

1989 boeken/bundels/special issues

- a. (red.), *Jaarboek 1988 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 271 pp.
- b. (red.), *Van Bastille tot Binnenhof: de Franse Revolutie en haar invloed op de Nederlandse politieke partijen*, (Houten, Fibula), 199 pp.

artikelen/hoofdstukken

- c. 'De transformatie van de Nederlandse politieke partijen', in: *Jaarboek 1988 Documentatiecentrum Nederlandse politieke partijen*, pp. 198-223.
- d. 'Politieke partijen op de drempel van de jaren negentig', in: I. Hartman en H. Vlug (red.), *Tussen burgerschap en eigenbelang: participatie, legitimiteit en politieke vorming in de jaren '90*, Leiden, Stichting Burgerschapskunde, 1989, pp 79-98. (gedeeltelijke herdruk nr. 1989-c)
- e. 'De doorwerking van Revolutie-ideeën. Introductie op een thema', in: R.A. Koole (red.), *Van Bastille tot Binnenhof: de Franse Revolutie en haar invloed op de Nederlandse politieke partijen*, pp. 9-14.
- f. 'Parlement vist achter het net', in: *NRC/Handelsblad*, 6 juli 1989.
- g. 'Stemmen is echt kiezen geworden', in: *FNV-magazine*, 26 augustus 1989, pp. 4-5.
- h. 'Het zal altijd blijven rommelen achter de brede rug van Lubbers', in: *De Groene Amsterdammer*, 23 augustus 1989, pp. 16-17. (enigszins geactualiseerde versie van 1986-g)
- i. 'De trage revolutie', in: *Intermediair*, 15 september 1989, pp. 53, 55. Bespreking van: Hans Daalder en Galen A. Irwin (eds.), *Politics in the Netherlands: how much change?*, London, 1989.
- j. 'The 'modesty' of Dutch party finance', in: H.E. Alexander (ed.), *Comparative Political Finance in the 1980s*, Cambridge, Cambridge University Press, 1989, pp. 200-219.

1988 boeken/bundels/special issues

- a. (red.), *Jaarboek 1987 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 178 pp.
- b. (red.), *Denkers over dilemma's*, met medewerking van H. Galjaard, C.J.M. Schuyt, Hk. Thierry, C.J. Weeda, J. Berting en C. van der Meer, (Amsterdam, Balans), 133 pp.
- c. *40 jaar Vrij en Verenigd: de geschiedenis van de VVD-partijorganisatie*, (Houten, De Haan), 227 pp. (met Paul Lucardie en Gerrit Voerman)

artikelen/hoofdstukken

- d.' Het vergelijken van politieke partijen als organisaties' in *Jaarboek 1987 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 138-151.
- e. 'Morele dilemma's voor mens en samenleving', in: Ruud Koole (red.), *Denkers over dilemma's*, pp. 9-15.
- f. 'Overbevolkt centrum geen onderkomen voor liberalen', in: *Trouw*, 9 juni 1988, p. 11.
- g. 'De PPR uitgedaagd', in: *Radikale Notities*, jrg. 6, nr. 4, pp 6-8.
- h. 'Politieke partijen', algehele herziening hoofdstuk A1100 in: *Compendium voor Politiek en Samenleving in Nederland*, onder redactie van prof. dr H. Daalder en prof.dr.mr. C.J.M. Schuyt.
- i. 'Interne partijdemocratie: een dynamisch terrein vol vraagtekens', in: *Namens*, jrg. 3, no. 7(nov.), pp. 5-12.
- j. 'Le débat politique sur la défense en Hollande', in: Patrice Buffotot (red.), *Annuaire Européenne de défense*, (Nanterre, Institut de Politique Internationale en Européenne), pp. 211-224.
- k. 'The Netherlands: the predominance of regionalism', in : M. Gallagher and M. Marsh (eds.), *Candidate Selection in Comparative Perspective: The secret garden of politics*, (London, Sage), pp. 190-209. (met Monique Leijenaar)
- l. 'Liberal Parties in the Netherlands"', in: Emil J. Kirchner (ed.), *Liberal Parties in Western Europe* (Cambridge, Cambridge University Press), pp. 151-177. (met Hans Daalder)

1987 boeken/bundels/special issues

- a. (red.) *Jaarboek 1986 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 223 pp.

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Uiterste noodzaak en partijpolitieke eenwording: over het belang van interne partijverhoudingen bij coalitievorming", in: *Jaarboek 1986 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 99-117.
- c. 'Het parlementair stelsel onder vuur', in: *Spieghel Historiae*, jrg. 22, no. 2 (februari), p. 100. Boekbespreking van M. Joly, *Dialogo in de hel tussen Macchiavelli en Montesquieu over staatsmacht en democratie*, (Weesp, 1986).
- d. 'De voortdurende kritiek op de parlementaire democratie', in: *Spieghel Historiae*, jrg. 22, no. 5 (mei), pp. 228-236. Herdruk van 1986-d.
- e. 'Politieke partijen', tweede deel, in: *Compendium voor Politiek en Samenleving in Nederland*, onder redactie van prof. dr H. Daalder en prof.dr.mr. C.J.M. Schuyt, hfst A1100, pp. 83-131.

1986 boeken/bundels/special issues

- a. (red.) *Jaarboek 1985 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 246 pp.
- b. (red.) *Binnenhof Binnenste Buiten; slagen en falen van de Nederlandse parlementaire democratie*, (Weesp, De Haan), 204 pp.

artikelen/hoofdstukken

- c. 'Het lidmaatschap van politieke partijen na 1945' in: *Jaarboek 1985 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 115-176. (met Gerrit Voerman)
- d. 'De voortdurende kritiek op de parlementaire democratie', in: R.A. Koole (red.), *Binnenhof Binnenste Buiten*, pp. 14-36.
- e. 'Verkiezingscampagnes: de personificatie en de professionalisering van de stemmenjacht', in: *Kleio*, no.3 (april), pp. 1-10. (met Gerrit Voerman)

- f. 'Visitekaartjes grote partijen anders dan de politieke werkelijkheid', in: *JASON, magazine voor internationale vraagstukken*, pp. 18-24.
- g. 'De broze metamorfose van het CDA', in: *Socialisme en Democratie*, no. 5, pp. 135-139.
- h. 'Het DNPP en de bestudering van politieke partijen', in: *Groniek*, no. 95, pp. 54-63.
- i. 'Politieke partijen', eerste deel, in: *Compendium voor Politiek en Samenleving in Nederland*, onder redactie van prof. dr H. Daalder en prof.dr.mr. C.J.M. Schuyt, hfst A1100, 83 pp.
- j. 'Politieke partijen', in: *Werkboek Staatskunde*, samengesteld door de vakgroepen politieke wetenschappen en staatsrechtelijke vakken van de Rijksuniversiteit Leiden, pp. 118-131.
- k. 'The Netherlands: Social Democrats and Security Policy', in: N. Orvik (red.), *Semialignment and Western Security*, (London, Croom Helm), pp. 108-147. (met Paul Lucardie)
- l. 'Les Sociaux-Démocrates hollandais et la politique de défense. Un cas (proto)typique de hollandisme?', in: H. Portelli et D. Hanley (red.), *Social-Démocratie et Défense en Europe*, (Nanterre, Institut de Politique Internationale en Européenne), pp. 11-40. (met Paul Lucardie)
- m. 'VVD gewoon een conservatieve partij', in: *de Volkskrant*, 16 juli, p. 7. (met Paul Lucardie)

1985 boeken/bundels/special issues

- a. (red.) *Jaarboek 1984 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 207 pp.

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Partijfinanciën en bedrijfsleven: de giften vanuit ondernemerskringen aan de Partij van de Vrijheid, 1946-1948', in: *Jaarboek 1984 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 108-125.
- c. 'Partijfinanciën: lessen voor Nederland uit de recente Westduitse praktijk?', in: *Beleid en Maatschappij*, no. 6 (juni), pp. 142-149.
- d. 'VDB en LSP in het interbellum', in: *Honderd jaar Liberale partijvorming 1885-1985*, themanummer *LEF*, jgr. 3, no. 11 (september), pp. 35-42.
- e. 'De Tweede Wereldoorlog', in: *Honderd jaar Liberale partijvorming 1885-1985*, themanummer *LEF*, jgr. 3, no. 11 (september), pp. 43-44.

1984 boeken/bundels/special issues

- a. (red.) *Jaarboek 1983 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, LXXXII + 182 pp.
- b. (red.) *Het belang van politieke partijen* (Groningen, Xenon), 182 pp.

artikelen/hoofdstukken

- c. 'De partij als stootblok tussen overheid en samenleving: politisering of democratisering van het Nederlandse buitenlandse beleid?', in: R.A. Koole (red.), *Het belang van politieke partijen*, pp. 91-118. (Samen met R.B. Soetendorp)
- d. 'Recruterings van leiderschap binnen politieke partijen', in: *Beleid en Maatschappij*, 11, nr. 7/8 (juli/augustus), pp. 214-222.
- e. 'Les hésitations d'un fragile gouvernement de coalition prolongent le débat sur les euromissiles aux Pays-Bas', in: *Le Monde Diplomatique*, Août, p. 4.
- f. 'Voorkeurstemmen en de politieke praktijk', in: *Intermediair*, no. 33, 17 augustus, pp. 19, 21.

1983 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Jaarboek 1982 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 254 pp.

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Het D'66-congres en de besluitvorming: beschouwing bij en letterlijke teksten van de 33ste Algemene Ledenvergadering van D'66, 17 en 17 juli 1982 te Amersfoort', in: *Jaarboek 1982 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 47-106.
- c. 'Partijprogramma's en buitenlands beleid: een vooronderzoek naar de ontwikkeling van de visies van politieke partijen op het Nederlandse buitenlandse beleid op basis van de verkiezingsprogramma's van KVP/CDA, PvdA en VVD', in: *Jaarboek 1982 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 161-195.
- d. 'Partijleden en campagnekosten: een aanvulling', in: *Jaarboek 1982 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 226-229.

1982 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Jaarboek 1981 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 311 pp.

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Politieke partijen: de leden en het geld', in: *Jaarboek 1981 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 1-95
- c. "'Ik heb m'n rode das maar thuis gelaten...": beschouwing bij en letterlijke tekst van het buitengewoon congres van de PvdA over de kabinetsformatie, 9 september 1981 te Utrecht', in: *Jaarboek 1981 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 188-245.
- d. 'Nederland' in: *Literatuurgids Eigentijdse Geschiedenis*, onder redactie van D.F.J. Bosscher e.a. (Utrecht, Het Spectrum), pp. 215-231.
- e. 'Ostrogorski en de partijdemocratie', in: *Intermediair*, nr. 48 (3 december), pp. 17, 19, 21.

1981 *artikelen/hoofdstukken*

- a. 'Pays-Bas: lutter contre le fatalisme', in: *Faire* (Paris), juillet/août, pp. 38-41.

1980 *artikelen/hoofdstukken*

- a. 'De KVP en het kompas Romme/Luns', in: *Jaarboek 1979 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, Groningen, 1980, pp. 103-123.

1979 *artikelen/hoofdstukken*

- a. 'De financiële en personele situatie van Nederlandse politieke partijen - enkele data', in: *Jaarboek 1979 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 1-95.
